

торів, які дають оцінку порівняльних переваг конкурентів у глобальному просторі. Індикатори видів конкурентоспроможності потенціалу підприємства переробної галузі, це оцінні критерії що визначають вплив факторів виробництва на різні сторони господарської діяльності підприємства і відображують тенденції конкуренції.

Оцінка видів конкурентоспроможності потенціалу підприємства переробної галузі враховує взаємодію всіх складових компонентів системи, реально визначає його позиції на ринку та можливості стосовно просування продукції та ефективність її збуту .

Література

1. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: каталог у 3 т. [ред. акад. НАН України В.М. Геєць, акад. НАН України В.П. Семиноженко, чл.-кор. НАН України Б.Є. Кваснюк]. — К.: Фенікс, 2007. — (Конкурентоспроможність української економіки). — Том 3. — 556 с.

2. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2004. — 316 с.

Салашенко Т. І.,
аспірант Харківського
національного економічного
університету, Україна

Salashenko T. I.,
Post-graduate student of Kharkiv
national economic university,
Ukraine

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

GOVERNMENT CONTROL ROLE IN FORMING OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY IN UKRAINE

Автором розглядається необхідність формування національної стратегії стійкого розвитку. Зважаючи на необхідність державного регулювання, визначаються типи національних стратегій, за яких можлива реалізація національної стратегії стійкого розвитку.

In this article author examines the necessity of forming of national sustainable development strategy. Taking into account the necessity of government control, the types of national strategies are determined in accordance with which it is possible to realize national strategy of sustainable development.

Необмежене споживання природних ресурсів та значний шкідливий антропогенний вплив на навколишнє середовище станов-

лять загрозу для безпечного існування та стабільного функціонування суспільства у майбутньому. З метою забезпечення економічної стабільності, подолання соціальних диспропорцій та екологічних загроз створена нова наукова парадигма стійкого розвитку.

Метою цієї роботи є обґрунтування необхідності державного регулювання економіки з метою переорієнтації програм управління національним господарством з основ соціально-економічного розвитку на положення концепції стійкого розвитку.

На цей час у нормативно-правових документах України зазначається, що розробка програм соціально-економічного розвитку національного господарства є обов'язковою [1]. У короткостроковому періоді затвердження програми соціально-економічного розвитку на наступний рік передуватиме прийняттю бюджету країни на цей рік. На середньостроковий період розробляється Програма діяльності Кабінету Міністрів України, де встановлюються цільові показники розвитку національного господарства на найближчі п'ять років. На довгостроковий період розробляється загальнонаціональна стратегія, де визначаються національні пріоритети та стратегічні цілі національної економіки.

Проте, такий підхід до стратегічного управління національним господарством з позиції соціально-економічних орієнтирів є застарілим. Вимоги сьогодення дозволяють стверджувати, що орієнтирів соціально-економічного розвитку недостатньо для забезпечення стабільності у майбутньому. Поряд із соціальними та економічними потребами людства все більш актуальними стають потреби природи. Соціальні, економічні та екологічні орієнтири і визначають стійкий розвиток суспільства. Так, у Повістці дня на ХХІ століття, прийнятій на Конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку (м. Ріо-де-Жанейро, червень 1992 р.), зазначається, що кожна країна повинна прийняти власну національну стратегію стійкого розвитку з метою «забезпечення соціально надійного економічного розвитку, при якому здійснюються заходи з охорони бази ресурсів і навколишнього середовища в інтересах майбутніх поколінь» [2]. За рекомендаціям Організації Об'єднаних Націй національні стратегії стійкого розвитку повинні були розроблені до 2002 р., а у 2005 р. повинна була розпочата їх реалізація [3]. Проте, національна стратегія стійкого розвитку України і досі відсутня.

Небажання до прийняття положень концепції стійкого розвитку в якості загальнонаціональних в Україні, на думку автора, пояснюється перш за все відсутністю природозберігаючого світогляду, а також економічною нестабільністю та несприятливим інвестицій-

ним кліматом у державі. Так, зважаючи на те, що дія природозберігаючих заходів не проявляється в економіці у формі додатково вироблених продуктів та не має додаткового економічного ефекту, а лише пов'язана з продовженням її нормального функціонування, то необхідність врахування екологічних вимог викликає прихований «протест у раціонального споживача» [4, с. 29].

На думку автора, при відсутності природозберігаючого світогляду єдино можливим шляхом переходу на стратегію стійкого розвитку є застосування державних методів регулювання стійкого розвитку національної економіки. Запроваджуємі державою методи регулювання повинні відповідати економічному стану у державі та стимулювати окремих суб'єктів господарювання до здійснення природоохоронної політики. Автор пропонує обирати тип національної стратегії стійкого розвитку виходячи з необхідної міри державного впливу на стійкий розвиток. Так, за методами регулювання в економічній науці можна виділити наступні типи стратегій розвитку національної економіки [5, 6]: модернізація, мобілізація, інтерактивна модернізація. Стратегія модернізації не передбачає державного регулювання, тому у цій роботі вважається не можливою для впровадження при відсутності природозберігаючого світогляду. Серед можливих типів стратегії стійкого розвитку залишаються мобілізація (на основі механізмів державно-приватного партнерства) та інтерактивна модернізація («інтенсивна взаємодія державних органів з галузевими асоціаціями бізнесу» [6, с. 24]).

Стратегію мобілізації можливо реалізувати, якщо в економіці існує збалансована економічна кон'юнктура, однак вкладення інвестицій в інноваційні природоохоронні проекти є непривабливим. У таких випадках держава повинна надати приватним суб'єктам господарювання вигідні умови для інвестування у державний сектор. За відсутності економічної стабільності, а також за відсутності будь-яких стимулів для інвестування в розвиток реального сектору економіки доцільною вважається лише стратегія інтерактивної модернізації.

Отже, зважаючи на відсутність природозберігаючого світогляду, автор вважає, що впровадження національної стратегії стійкого розвитку можливо завдяки розробці дієвих державних механізмів щодо створення економічних та соціальних стимулів для охорони навколишнього середовища. Спираючись на відпрацьовані механізми, автор вважає, що з часом вплив державних важелів повинен зменшуватися, а вартість природокористування збільшуватися.

Література

1. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 № 1602-III [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1602-14>
2. Повестка дня на XXI век: Конференція ООН по окружающей среде и развитию (Рио-де-Жанейро, 3—14 июня 1992 г.): [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.un.org/russian/conferen/wssd/agenda21/>
3. Национальные стратегии устойчивого развития / материалы Комитета ООН по устойчивому развитию: [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.un.org/ru/development/sustainable/nationalinfo.shtml>
4. *Бабинцева Н. С.* Некоторые подходы в экономической теории; Очерки. — СПб.: Изд-во С. Петерб. ун-та, 2003. — 200 с.
5. *Шаститко А.* Структурные альтернативы социально-экономического развития России / А. Шаститко, С. Афонцев, С. Пласкин // Вопросы экономики. — № 1. — 2008. — С. 71—85.
6. *Полтерович В.* Стратегия модернизации, институты и коалиции // Вопросы экономики. — 2008. — № 4. — С. 4—24.

Самсонова О.І.,
старш. викладач ДВНЗ «КНЕУ
імені Вадима Гетьмана»,
Тихоненко Ю.В.,
канд. техн. наук, доцент

Samsonova Olga,
Senior lecturer of KNEU,
Tikhonenko Yuri,
Nominee Doc. Tech. Sc.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

THE MAIN SETS FOR THE INCULCATE OF INNOVATIVE- INVESTMENT MODEL OF ECONOMIC DEVELOPMENT

У статті розглянуто теоретичні та практичні проблеми розвитку інноваційно-інвестиційної моделі економіки України у нинішніх умовах виходу з кризи. Проаналізовано економічну сутність цього поняття як економічної категорії та її основних чинників, розкрито посилену роль інновацій в економічному розвитку на сучасному етапі.

In the article the theoretical and practical problems of development of innovative-investment model of economy of Ukraine are considered in present exit conditions from a crisis. Economic essence of this concept is analysed as an economic category and her basic factors, the increased role of innovations is exposed in economic development on the modern stage

Інноваційно-інвестиційна модель розвитку економіки може розглядатися як інструмент формування засад інформаційного суспільства в Україні.